

Nårunga förskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen:

Förskola: avdelningarna Stjärnan, Solen, Månen och Tellus

2019/2020



Vår vision

På Nårunga förskola skall alla känna sig trygga och ingen behöva vara utsatt för diskriminering, trakasserier, eller annan kränkande behandling.

Ansvariga för planen: Förskolechef/Rektor

Planen gäller från: 2019-10-29

Planen gäller till: 2020-10-29

Barnens delaktighet: Genom barnråd och samling.

Vårdnadshavarnas delaktighet: Genom föräldraföreningsmöten. **Personalens delaktighet:** Genom arbetsplatsträffar.

Förankring av planen: Publicering på hemsidan, information på höstens föräldramöte. Barnen får information vid samling.

Inledning

En plan mot diskriminering och kränkande behandling ska upprättas varje år. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever som deltar i verksamheten oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder, dels förebygga och förhindra trakasserier. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som verksamheten avser att påbörja eller genomföra under det kommande året.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling utgår från Skolverkets allmänna råd (2012) samt skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling (2006:1083) samt FN:s Barnkonvention. FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Riksdagen har tagit beslut om att barnkonventionen ska bli en del av svensk lag från 1 januari 2020.

Vi utgår från läroplan för förskolan Lpfö 18

Förskolans värdegrund och uppdrag:

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter. (Ur Lpfö 18 s 5)

Vi utgår också från

Barnkonventionens huvudprinciper

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.
- Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet.
- Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas.
- Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad. Barnets rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet ska respekteras.

I vårt arbete med att upprätta planen använder vi oss även av diskrimineringsombudsmannens handledning - Lika rättigheter i förskolan och skolan.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling bör innehålla:

1. konkreta mål som utgår från slutsatser av kartläggningar och beskrivningar av de insatser som ska genomföras under året för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling,
2. en ansvarsfördelning för utförandet av de främjande och förebyggande insatserna,
3. en beskrivning av hur insatserna för att främja likabehandling och de förebyggande insatserna mot trakasserier och kränkande behandling ska följas upp och utvärderas,
4. rutiner för hur barn, elever och deras vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling,
5. rutiner för hur personalens respektive förskolechefens/rektorns anmälningsskyldighet ska fullgöras,
6. rutiner för hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska utredas, åtgärdas och dokumenteras, samt
7. en beskrivning av hur barn, elever och föräldrar ska medverka och har medverkat i det främjande och förebyggande arbetet.

Både diskrimineringslagen (1 kap. 4§) och Skollagen (6 kap. 3§) har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Begrepp

Direkt diskriminering – när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering – när någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet

Trakasserier - är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder

Sexuella trakasserier – ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

Kränkande behandling – är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. Det är barnet eller eleven som upplever sig utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat och kränkande.



Nårungas förskolas arbete

Nårungas förskollärare, barnhälsoteam och rektor jobbar för att arbetsmiljön upplevs trygg och positiv av alla. Inget barn i förskolan och ingen vuxen som arbetar på vår förskola ska känna sig diskriminerad eller kränkt. Det är vår målsättning. All personal som arbetar på Nårungas förskola tar bestämt avstånd från alla tendenser till diskriminering eller annan kränkande behandling som äger rum mellan såväl barn som barn och vuxen. Vår gemensamma värdegrund är att vi gläds åt och stöttar varandra samt respekterar varandras olikheter. I vårt dagliga arbete vill vi skapa goda och positiva relationer. Vår vision ska finnas med i de beslut vi fattar i förskolan.

Vår vision

På Nårunga förskola skall alla känna sig trygga och ingen behöva vara utsatt för diskriminering, trakasserier, eller annan kränkande behandling.

MÅL: Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar

- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,
- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation, samt vilja att hjälpa andra,
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, och
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö

Vårgårda kommun arbetar förebyggande med att kartlägga riskfaktorer för miljöer och områden där kränkningar kan uppstå genom att varje år genomföra trygghetskartläggning med hjälp av en enkät som går ut till alla föräldrar när det gäller barns fysiska och psykosociala arbetsmiljö. Som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet ansvarar sedan förskolechef för att enkäten sammanställs och analyseras och utifrån resultatet sätts mål upp i nästa års plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Barns delaktighet

Barn skall delta i framtagandet av planen på förskolan utifrån sin ålder och förutsättningar.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Diskussioner med föräldraföreningen sker vid regelbundna terminsvisa träffar.

Rektor presenterar och förskollärare informerar i samband med tex. föräldramöte.

Kommunens årliga enkätundersökning som vänder sig till vårdnadshavare.

Rektor

Rektor ansvarar för att informera all personal som finns på förskolan om *Planen mot diskriminering och kränkande behandling* och att personalen får kontinuerlig uppdatering av denna. Rektor ansvarar också för att planen aktualiseras på samtliga föräldramöten och att den finns på förskolans hemsida.

Personalens delaktighet

Personalen ansvarar för att vara väl förtrogna med innehållet i *Planen mot diskriminering och kränkande behandling*, leva efter denna och vara särskilt noga med att följa de interna rutiner som anger när och hur man skriftligen anmäler, dokumenterar och följer upp ärenden som omfattas av denna plan. Detta sker regelbundet genom diskussioner och samtal vid våra olika konferenser på skolan. Tillsammans ser vi till att alla barn utifrån sin ålder och förutsättning har kännedom om *Planen mot diskriminering och kränkande behandling* och att de utifrån sin ålder och förutsättning förstår att den efterlevs. Till grund för detta arbete ligger den årliga utvärderingen och i samband med denna upprättandet av en ny plan.

Utvärdering

Planen ska vara ett levande verktyg. Utvärderingen av fjolårets *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* togs upp i lokala arbetslaget och föräldraföreningen. Delaktiga var skolledning, personal, i viss mån barn och vårdnadshavare. Utvärdering görs under KU-dagarna juni och senast 2019-06-20. Det är förskolechef som ansvarar för att denna utvärdering sker.

På grund av för få svar i den senaste enkäten så finns inget resultat att redovisa. Här måste vi jobba mer aktivt för att få föräldrar delaktiga i denna och därigenom öka svarsfrekvensen. Vi upplever att vi är bra på att ta tag i kränkningar men givetvis kan arbetet alltid förbättras genom att fortsätta dialogerna med barn och deras vårdnadshavare samt fortsatt dialog på APT om hur vi ska bemöta barns upplevelser i stunden, där vi tar varandras goda exempel i vårt arbete med att alla barn ska känna samhörighet. Vi upplever att vi är lösningsfokuserade när problem uppstår.

Normkritik

Förskolan ska i all sin verksamhet ha ett normkritiskt förhållningssätt. Det innebär att man aktivt ifrågasätter rådande normer ”Varför gör vi på detta viset”? Hur påverkas jag och barnen av olika sätt att framställa t.ex. män och kvinnor, etniska grupper, funktionsnedsättningar osv. Ett öppet och nyfiket sinne och viljan att förändra det som inte är bra är viktigt i detta arbete.

Följande åtgärder har vi gjort:

- Vi diskuterar på ett mer medvetet plan arbetet med jämställdhet i förskolan på planeringsmöten och personalmöten.
- Mycket av arbetet handlar om att hitta bra rutiner i vardagssituationer.
- Vi reflekterar tillsammans över våra egna värderingar och har en fortlöpande dialog kring vårt förhållningssätt avseende genus.
- Vi använder i större utsträckning barnens namn eller barnen i stället för att benämna pojkar och flickor som grupper i olika sammanhang.
- Vi har förnyat en del material och till exempel bytt namn på ”dockvrån” till hemvrån och sett till att det finns tillgång till ett mer varierat material där.
- Vi har gått igenom böcker och bilder för att vara uppmärksamma på att vi inte ger utrymme för könsstereotypa mönster.
- Vi ger akt på att ge alla barn talutrymme och stöttar de mer tystlåtna barnen i att våga ge uttryck för sina tankar.
- Vi är mer noggranna med att introducera olika material och lekar för att ge både flickor och pojkar tillgång till dem.
- Vi finns nära barnen för att mer aktivt kunna vägleda barnen i leken, både inomhus och utomhus och för att på ett mer medvetet sätt erbjuda olika roller och material till alla barn. På så sätt ges barnen större möjlighet att öva på olika egenskaper och roller.

- Personalen på förskolan är uppmärksamma och hjälper till att lösa konflikter där de uppstår. Vi ska inte lösa dem åt barnen.
- För att skapa trygghet styr personalen hur barnen sitter vid måltid och samling. Då barnen delas in i grupper för olika aktiviteter finns personalen med och organiserar för att man ska lära känna olika kamrater. Vi delar upp barnen i olika rum med respekt för barnens önskemål och behov, för att få till en bra lek.
- Vi använder oss av Tecken som stöd för barn som kanske inte kommit så långt i sin språkutveckling, att uttrycka vad de vill.

Utvärdering

- Vi önskar än mer få möjlighet att diskutera och reflektera kring vårt normkritiska förhållningssätt och vår gemensamma värdegrund.

Förskolans arbete med jämställdhet

Vi har en tanke med hur vi bemöter pojkar och flickor, både med ord och förhållningssätt. Vi har tagit ”jämställdhetsglasögonen” på och blivit mer medvetna om vårt eget förhållningssätt. Vi kommer på oss själva och varandra om hur vi pratar med barnen. Vi är inte rädda för att uppmärksamma varandra. Vi försöker få barnen till att leka med alla och vi upplever att de flesta barn kan leka med alla och de har roligt tillsammans. Vi försöker medvetet att para ihop olika barn och i olika rum med olika material. Föräldraenkäten visar att föräldrarna i stor utsträckning tycker att pojkar och flickor ges samma förutsättningar. Vi fortsätter på samma sätt med detta viktiga arbete och försöker även vidareutveckla oss med ex litteratur, kollegiala samtal m m.

Handlingsplan för jämställd förskola – Närunga förskola

DETTA vill vi ändra på:	VAD OCH HUR ska vi göra?	VEM ska göra vad?	NÄR ska det göras?	Utvärderingen hur gick det?
Fortsatt lyfta jämställdhetsarbetet med personalen på förskolorna	Samtala kring ämnet under personalmöten och arbetsplatsträffar, upprätta handlingsplan samt få möjlighet att gå på föreläsning kring aktuellt ämne	Rektor	Under läsåret 18/19	Det här har vi gjort och gör i vardagsarbetet. Vi fortsätter att samtala kring ämnet under personalmöten och arbetsträffar.
Vi kommer att ha fortlöpande dialog på våra planeringar om t ex vårt förhållningssätt kring genus. Fortlöpande reflektion kring värderingar och medvetandegöra hur vi uttrycker oss i samtal med barnen.	Genom att försöka ha ett värderingsfritt förhållningssätt gentemot barnen i vårt bemötande. Ge akt på hur vi bemöter flickor och pojkar ex genom ord, tonläge och beröring. (Snällt av dig Olle att hjälpa Ville. Vad stark du är Lisa som orkar hålla upp dörren)	Förskolepersonalen	Under läsåret 18/19	Det här genomsyrar vår verksamhet och har gett oss en ökad medvetenhet ifall det någongång blir fel och då reflekterar vi över det och försöker göra mer rätt nästa gång.
Utformning av förskolans miljö med hänsyn till vilka behov och intressen som barnen i verksamheten har. Lekmaterialet ska vara placerat så att det utmanar till lek som motverkar traditionella könsroller och könsroller.	Inventering av lekmaterial, litteratur och bilder på väggarna så att inte dessa utgår från könsstereotypa mönster. Tillgängliggöra lekmaterial – omplacera leksakerna i förskolans lokaler med hänsyn till barnens behov och	Förskolepersonalen	Under läsåret 18/19	Här har vi ett medvetet tänk! Vi har också haft inspektion av leksaker under läsåret och gjort ytterligare en rensning. Vi har också informerat föräldrar om att inte skänka olämpligt lekmaterial till förskolan som ex utklädningskläder,

	intressen.			väskor och skor.
Utmana och uppmuntra barnen i att prova nya lekar och saker		Förskolepersonalen	Under läsåret 18/19	Det här jobbar vi varje dag med.
Utmana barnen i att leka med alla barn		Förskolepersonalen	Under läsåret 18/19	Det här jobbar vi också varje dag med.
Läsåret 19/20				
Fortsatt lyfta jämställdhetsarbetet med personalen på förskolorna	Samtala kring ämnet under planeringstid, personalmöten och arbetsplatsträffar.	Förskolepersonalen	Under läsåret 19/20	
Vi kommer att ha fortlöpande dialog på våra planeringar om t ex vårt förhållningssätt kring genus.	Leta medvetet efter inspel, arrangemang under skapande förskola som lyfter denna aspekt särskilt.	Förskolepersonalen	Under läsåret 19/20	
Önskar mer inspiration i ämnet	Föreläsningar, webinarier , litteratur	Förskolepersonalen + Rektor	Under Läsåret 19/20	

Nulägesbeskrivning och kartläggning

Främjande arbete

- Observera för att se eventuella kränkningar bland barn-barn, vuxna-barn, vuxna-vuxna

Ansvarig: *Alla vuxna som verkar inom våra verksamheter.*

- Uppmuntra positivt beteende

Ansvarig: *All personal*

- Alla blir sedda

Ansvarig: *Alla vuxna som verkar inom våra verksamheter*

- Ge alla individer lika stort inflytande och utrymme i verksamheten

Ansvarig: *Alla vuxna som verkar inom våra verksamheter*

- Visa att man inte accepterar negativt beteende/kränkningar

Ansvarig: *Alla vuxna som verkar inom våra verksamheter*

- Träna barnens förmåga till empati och respekt

Ansvarig: *Alla vuxna som verkar inom våra verksamheter*

- Ge valmöjlighet i barnens lekmaterial

Ansvarig: *All personal*

Förebyggande arbete

- Vara där barnen är/delaktiga i barnens lek. Observera och agera!

Ansvarig:

- Vara uppmärksam på förändringar i barnens beteende, ha dialog med barnens vårdnadshavare

Ansvarig:

- Lyssna på barnen och ta dem på allvar

Ansvarig:

- Vara goda förebilder.
- Dela den stora barngruppen i mindre grupper.
- Samtala i arbetslaget om skillnaden mellan barns perspektiv och ett barnperspektiv.
- Samtala i arbetslaget om hur vårt vuxenperspektiv kontra maktperspektiv påverkar arbetet i barngruppen. Är det skillnad i vårt uppträdande vuxen-vuxen kontra vuxen- barn

Åtgärdande arbete

- Hjälpa barnen att reda ut konflikter på plats och följa upp konflikten.
- Prata med barnen tex ställa frågor: hur kände du, hur tänkte du, kunde du ha gjort på något annat sätt, hur tror du att den andre kände sig? Försöka tolka orsaken bakom barnets handlande.
- Diskussioner i arbetslaget. Föräldrasamtal. Samarbete med specialpedagog och förskolechef.

- Vi ska på apt diskutera olika etiska dilemman för att få en samsyn och möjlighet att reflektera över vårt förhållningssätt i olika situationer. I stressade situationer finns en risk att man som vuxen inte reagerar som man önskar. Det är viktigt att vara vaksam på sina egna reaktioner och att prata om dem i arbetslaget.

Riskfaktorer 2019/2020

- Stora barngrupper
- Ensamarbete
- Många barn på gården samtidigt

Åtgärder:

- Stora barngrupper:

- Dela barngruppen i mindre grupper.

- Ensamarbete:

-I möjligaste mån hjälpa varandra över avdelningarna.

- Många barn på gården:

-Delar upp oss i tid och rum ex mellan gård, dunge, skog, sporthall, skolgården

Uppföljning

- Kontinuerliga samtal i arbetslaget
- Samtal vid veckomöten
- Samtal vid behov på APT
- Utvärdering i juni 2020-06-12

Rutiner vid åtgärdande arbete

Goda rutiner krävs i det åtgärdande arbetet för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Åtgärdande arbete skall påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn/elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt, samt innebär att verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas.

Åtgärder vid kränkande behandling barn-barn

Enligt skollagen 6 kap 10§

- Vid indikation på att kränkning skett skall alltid ansvarig förskollärare eller annan ansvarig personal kontaktas. Utredningsskyldigheten gäller inte bara när det drabbade barnet eller barnets föräldrar informerar förskolan. Förskolan måste även agera när informationen kommer från andra barns, när anmälan sker anonymt eller om någon av förskolans personal blir vittne till en situation som skulle kunna vara kränkande för ett barn.
Ansvarig: All personal
- Förskolechef skall, vid fall av kränkande behandling, alltid informeras.

Ansvarig: All personal

- Förskolechef anmäler kränkningen till huvudman

Ansvarig: Rektor

Samtal snarast med den kränkte och andra för att få en bild av vad som hänt.

Ansvarig: Berörd personal

- Samtal med den eller de som kränkt samt indirekt inblandade. Alla parter behöver höras var för sig.

Ansvarig: Berörd personal

- Orsakerna till händelsen bör allsidigt belysas.

Ansvarig: Berörd personal

- Kontakt tas med hemmen för information om vad som hänt samt vilka åtgärder som vidtagits.

Ansvarig: Berörd personal

- Förskolan förvissas sig om att kränkningen upphör.

Ansvarig: All personal. Rektor är ytterst ansvarig

- Regelbunden uppföljning under den närmaste tiden samt stöttning av den kränkte. Även den som kränkt, behöver stöd och hjälp.

Ansvarig: Berörd personal

- Alla åtgärder skall dokumenteras. Se kommunens mall för dokumentation. Dokumentation av kränkande behandling, se länken.

<https://www.sec3.vargarda.se/download/18.39a6f9471430349a7103cd5/1394009462231/Dokumentation+av+utredning+av+trakasserier+och+kr%C3%A4nkande+behandling.pdf>

Ansvarig: All personal

Åtgärder vid kränkande behandling vuxen-barn

- Vid indikation på att kränkning skett skall alltid rektor kontaktas.

Ansvarig: All personal

- Samtal omgående med den kränkte och andra för att få en bild av vad som hänt.

Ansvarig: Rektor

- Samtal med den eller de som kränkt samt indirekt inblandade.

Ansvarig: Rektor

Kontakt tas med hemmen för information om vad som hänt samt vilka åtgärder som vidtagits.

Ansvarig: Rektor

- Om kränkningarna bedöms vara av allvarlig natur skall mer formella åtgärder tillgripas.

Förskolechef anmäler ärendet till skolchefen och personalchefen. Berörd person informeras om anmälan.

Ansvarig: Rektor

- Rektor och skolchef/personalchef träffar berörd anklagad som erbjuds möjlighet att ta med facklig representant. Om inte den anklagade är fackligt ansluten, kan denne ta med någon annan person.

Ansvarig: Skolchef

- Åtgärder som, vad gäller anställda, kan komma ifråga till följd av en formell anmälan utgörs av:
 - Förflyttning inom anställningsavtalet
 - Disciplinpåföljd i form av skriftlig varning (AB 05 § 11)
 - Avstängning (AB 05 § 10 - 11 §)
 - Omplacering eller uppsägning (LAS 7 §, AB §§ 33-34)
 - Avskedande (LAS 18 §)

Ansvarig: Skolchef

Vårgårda 191009

Ingamay Larsson, rektor